

شناسه	قانون - مقررات - رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۱)	تاریخ	۹۹/۰۲/۲۳
عنوان	بررسی مشکلات تسهیلات گیرندگان ارزی موضوع جزء ۶ (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶		
مرجع طرح موضوع	هیئت امناء شرکت های مشمول بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کشور، انجمن تولیدکنندگان ترکیبی نیرو، حرارت و برودت ایران (CHP ایران)		
شرح دستور	<p>براساس جزء (د) بند ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۸^۱، مبلغ یک میلیارد دلار (۷۵۰ میلیون یورو) از محل ذخایر ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بانک صنعت، معدن و تجارت سپرده گذاری شد و متعاقب آن، بانک صنعت و معدن مکلف شد تا طبق ماده (۱) ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۲۷، نسبت به اعطای تسهیلات جهت خرید ماشین آلات و تسهیلات موردنیاز طرح های تولیدی و خدمات مربوط نیمه تمام و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا^۲ و بازپرداخت تسهیلات به صورت ارزی^۳ اقدام نماید.</p> <p>در ادامه تسهیلات گیرندگان (بالغ بر ۱۳۰ طرح صنعتی با ظرفیت اشتغال زایی حدود ۵ هزار نفری) که در شرایط تحریم بین المللی مبادرت به ورود ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای تولیدی نمودند؛ می بایستی تمامی اقساط دیون خود را با تهیه ارز از بازار آزاد پرداخت می کردند که این امر با توجه به افزایش چند برابری قیمت ارز در بازار، برای هیچ کدام از تسهیلات گیرندگان امکان پذیر نبود.</p>		

^۱ جزء (د) بند ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۸: در اجراء بند (۳) ماده (۲۸) قانون سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و به منظور افتتاح خط اعتباری ارزی جهت افزایش سهم تسهیلات ارزی بخشهای غیردولتی، بانک مرکزی مکلف است از محل منابع ارزی خود مبلغ سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار را در بانک های عامل یا بانکهای خارجی جهت واحدهای تولیدی سپرده گذاری نماید.

^۲ ماده ۱ ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور: به منظور تأمین منابع ارزی موردنیاز واحدهای تولیدی بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) بانک صنعت و معدن که از این پس بانک عامل نامیده می شود، می تواند با رعایت مفاد این تصویب نامه و با اخذ تأییدیه از وزارتخانه های تخصصی ذیربط (صنایع و معادن و جهاد کشاورزی و در مورد نیروگاه ها با اخذ تأییدیه از وزارت نیرو) نسبت به اعطای تسهیلات موضوع این دستورالعمل جهت تأمین ماشین آلات و تجهیزات موردنیاز طرح های تولیدی و خدمات مربوط نیمه تمام و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا اقدام نماید.

^۳ بندالف ماده ۶ ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور: نرخ سود تسهیلات هفت درصد (۷٪) در سال می باشد که دو درصد (۲٪) آن به بانک عامل تعلق می گیرد. نوسانات نرخ ارزها در برابر یکدیگر و همچنین در قبال ریال کلاً به عهده تسهیلات گیرنده خواهد بود. ماده ۱۰: بازپرداخت اصل، سود و جریمه دیرکرد به همان ارزی خواهد بود که جهت وجه اسناد اعتبار پرداخت شده است و تأدیة آن با توجه به حسابهای موجود آن بانک در شبکه تسویه داخلی مبادلات ارزی نیز امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۱: نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت یابد نرخ روز بازار بوده و مبنای نرخ تبدیل ارزها (در صورت ضرورت) نرخ دو روز کاری قبل از الور، قید شده در پایگاه اینترنتی بانک مرکزی خواهد بود.

<p>پس از آن قانون گذار با تصویب ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در سال ۱۳۹۴ و آیین نامه اجرایی آن، شرایط مطلوب و متناسب با وضعیت کشور را جهت حل مشکلات تسهیلات گیرندگان حساب ذخیره ارزی و ایجاد امکان بازپرداخت تسهیلات دریافتی و ادامه فعالیت واحدهای تولیدی و اقتصادی فراهم نمود، لیکن ذکر نام تسهیلات گیرندگان ارزی جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ مغفول ماند، در صورتی که استفاده کنندگان از حساب ذخیره ارزی به لحاظ نوع صنعت و سرمایه گذاری هیچ گونه تفاوتی با دیگر تسهیلات گیرندگان ارزی نداشته اند.</p> <p>در ادامه با تصویب بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ تسهیلات گیرندگان موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ نیز مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید و آیین نامه مربوط به آن شدند.</p> <p>شایان ذکر است پس از تصویب و ابلاغ بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶، بانک صنعت و معدن در فروردین ماه ۱۳۹۶ به تمامی تسهیلات گیرندگان ارزی از محل منابع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ کتباً اعلام نمود که مشمولین ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید، می بایستی براساس ماده (۲) آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید، نسبت به پرداخت ۲۵٪ از اقساط سررسید شده تا تاریخ ۹۶/۰۲/۳۱ با نرخ روز گشایش اعتبار به صورت علی الحساب اقدام نمایند تا متعاقباً با احتساب مانده بدهی، مطابق آیین نامه مذکور، با انعقاد قرارداد متمم به صورت ریالی، اقساط بدهی و پرداخت تسهیلات گیرندگان تعیین شود.</p> <p>با عنایت به اعلام کتبی بانک صنعت و معدن، تقریباً نیمی از شرکت های مورد بحث، مبادرت به پرداخت ۲۵٪ مذکور و اعلام به بانک نمودند؛ لیکن با اعلام بعدی بانک صنعت و معدن مبنی بر عدم امکان اجرای قانون به دلیل عدم وجود آیین نامه خاص و عدم پیش بینی منابع برای اجرای قانون مواجه شدند.</p> <p>همچنین ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در هشتاد و یکمین جلسه ستاد در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۱ مصوب نمود به منظور پیشگیری از بروز اختلال در روند تولید و اشتغال واحدهای تولیدی مشمول ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید و جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸، کلیه بانک های عامل از انجام هرگونه اقدامات حقوقی و اجرایی علیه این واحدها تا اتخاذ تصمیم نهایی در هیئت محترم وزیران خودداری نمایند. ضمناً بانک هایی که اقداماتی را در این زمینه انجام داده اند نیز نسبت به توقف اقدامات، خارج نمودن از سرفصل بدهکاران غیرجاری و رفع محدودیت های اعمال شده اقدام لازم را بعمل آورند.</p> <p>لازم به توضیح است طبق رای شعبه ۳۰ تجدید نظر دیوان عدالت اداری مورخ ۹۹/۰۱/۱۸ به صراحت حکم ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به تسهیلات گیرندگان ارزی از محل جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ تسری یافته و با توجه به آنکه بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۹۶ به تایید شورای نگهبان رسیده است، این ایراد که محل اعتبار اجرای بند (ح) مشخص نمی باشد، وارد نیست.</p>	
<p>۱. استفاده کنندگان از حساب ذخیره ارزی به لحاظ نوع صنعت و سرمایه گذاری هیچ گونه تفاوتی با تسهیلات گیرندگان ارزی دیگر نداشته، لیکن قانون گذار طی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و آیین نامه اجرایی آن، شرایط مطلوب و متناسب با وضعیت کشور را جهت ایجاد امکان بازپرداخت تسهیلات دریافتی و ادامه فعالیت تولیدی و اقتصادی را فراهم نمود، لیکن نام تسهیلات گیرندگان ارزی جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ مغفول ماند.</p> <p>۲. طبق مستندات و مکاتبات موجود، بانک صنعت و معدن بخشی از مقررات آیین نامه ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید (دریافت ۲۵٪ پیش پرداخت) را نسبت به تسهیلات گیرندگان از منابع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ اجرا کرده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>

<p>۳. عدم اجرای بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ موجب تعطیلی واحدها و به تبع آن ائتلاف سرمایه ملی خواهد شد.</p> <p>۴. طبق رای شعبه ۳۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری مورخ ۹۹/۰۱/۱۸ به صراحت حکم ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به تسهیلات گیرندگان ارزی از محل جز (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۸۸ تسری یافته و با توجه به آنکه بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۹۶ به تایید شورای نگهبان رسیده است، این ایراد که محل اعتبار اجرای بند (ح) مشخص نمی باشد، وارد نیست.</p>	
<p>۱. تا تعیین تکلیف نهایی موضوع در هیئت وزیران، بانک صنعت و معدن، عملیات حقوقی و اجرایی را در خصوص تسهیلات گیرندگان ارزی موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ متوقف نماید و نسبت به خروج واحدهای تولیدی مشمول از سرفصل بدهکاران غیر جاری، رفع کلیه محدودیت های بانکی و ارائه خدمات به آنها اقدام نماید.</p> <p>۲. جهت اجرای بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶، منابع مالی مورد نیاز از طریق اصلاح قانون بودجه سال ۹۹، پیش بینی و تامین گردد.</p> <p>۳. آیین نامه ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ به نحوی اصلاح گردد که دریافت کنندگان تسهیلات از محل جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶، مشمول این آیین نامه گردند.</p>	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>
<p>۱. مستندات قانونی به ویژه جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸، ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶</p> <p>۲. نامه شماره ۱۲۱۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۲/۳۱ بانک صنعت و معدن در خصوص درخواست پرداخت بخشی از تسهیلات دریافتی مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید خطاب به شرکت های دریافت کننده تسهیلات</p> <p>۳. نامه شماره ۹۸/۱۹۳۷/ح مورخ ۹۸/۰۸/۰۱ انجمن تولیدکنندگان ترکیبی نیرو، حرارت و برودت ایران (CHP ایران)</p> <p>۴. نامه شماره ۹۸/الف/۳۰۰۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶ هیئت امناء شرکت های مشمول بند (ح) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کشور خطاب به سازمان برنامه و بودجه کشور</p> <p>۵. رای شعبه ۳۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری مورخ ۹۹/۰۱/۱۸</p> <p>۶. گزارش کمیسیون اقتصاد هیئت دولت در خصوص تسری ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به تسهیلات گیرندگان ارزی از محل جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸، طی نامه شماره ۸۰۱۷ مورخ ۱۳۹۹/۲/۲</p> <p>۷. مصوبه هشتاد و یکمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۱ طی نامه شماره ۶۰/۱۱۸۴۹۶ مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۹ خطاب به بانک های عامل</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>